

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság Közleménye

A Nemzeti Kegyeleti Bizottság a 35/2004. sz. határozatával a soproni Új Szent Mihály temetőben az alábbi sírhelyeket a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánítja:

Faller Jenő bányamérnök

II. csoport 2/14

Kövesi Antal gépészmérnök

II. fal 175

Tárczy Hornoch Antal geofizikus

IX. csoport 1/5

Vendel Miklós geológus

B csoport 47

Verő József kohómérnök

IV. fal 29

Magyar Közlöny 2004/184. sz.

KÖNYVISMERTETÉS

nem CSAK A SZÉPRE EMLÉKEZEM (szerkesztette: dr. Horn János)

A második világháborút követő ötven évben termelték ki a valaha Magyarországon művelt ásványvagyon kb. kétharmadát, és ekkor dolgozott a valaha Magyarországon tevékenykedő bányamérnökök több mint kétharmada. A magyar bányászat e fénykorában elért szakmai eredményeket nem homályosíthatja el, nem értelkelheti le az a körülmény, hogy ebben az időben milyen politikai viszonyok uralkodtak az országban. Sőt, a bányászatban dolgozó szakemberek tudását és szakmaszeretét bizonyítja, hogy a nyugati világhoz képest sokkal nehezebb gazdasági és politikai viszonyok közepette is jelentős eredményeket voltak képesek elérni.

A bányászat e korszakának árnyaltabb megismerését szolgálja a Bányász Kultúráért Alapítvány kiadásában, dr. Horn János szerkesztésében megjelentetett, három kötetes visszaemlékezés-sorozat, melynek harmadik, 342 oldalas kötete 2004 végén jelent meg „nem CSAK A SZÉPRE EMLÉKEZEM”

címmel. A „trilógia” harmadik kötete a bányakapitányság, a geofizika, a szénhidrogén-bányászat és az uránbányászat egykoron meghatározó személyiségeinek (dr. Baráth István, Benkovics István, Mátrai Árpád, dr. Bodoky Tamás, dr. Dank Viktor, Neuberger Antal) egyéni visszaemlékezéseit tartalmazza. A kötethez dr. Pantó György akadémikus, az MTA Földtudományok Osztályának elnöke írt ajánlást.

A bányászat vezetőinek visszaemlékezéseit tartalmazó sorozat elkészítésére a szerkesztőnek az adta az ötletet, hogy amikor 2000. november 23-án Schalkhammer Antal kötetlen beszélgetésre hívta meg a BDSZ székházába a földtan és a bányászat korábbi tizenöt vezetőjét, akik akkoriban ünnepelték 70., 75., illetve 80. születésnapjukat, a csaknem ötórás beszélgetés során számtalan érdekes és talán soha nem hallott, de írásban bizonyára meg nem jelent történet hangzott el. Ekkor merült fel, hogy nem lenne haszontalan a személyes visszaemlékezéseket írásban is rögzíteni. Sajnos sok, az adott időszak, különösen az ötvenes-hatvanas évek magyar bányászatát meghatározó személyiség már nem volt megszólalatható.

A sorozat most megjelent harmadik kötetének elolvasását ajánlom mindenkinek, aki a bányászat közelmúltja iránt érdeklődik, függetlenül attól, hogy a szakma éppen tárgyalt területét részleteiben is ismeri-e vagy sem. A könyv ugyanis a szigorúan vett szakmai kérdéseken túlmenően történelmi közelmúltunk egy szeletét ismertető, élvezetes olvasmány. A könyv legfőbb értékét – a szerzők őszinte megnyilatkozásainak köszönhetően – a több évtizedes múltból felidézett személyes élmények, vélemények, valamint a döntések és események hátterét bemutató, a szubjektivitástól sem mentes emlékek adják. A szerkesztő a szerzőkre bízta, hogy milyen formában írják meg szakmájukról és saját magukról. A könyv olvasása során szakmánkat érintő számos esemény és személy felbukkan, olykor más megvilágításban, mint ahogy annak idején tudni véltük.

Elgondolkodtató a dr. Zsámbóki László által a kötet végére írt „Epilógus”, melyben – a múltba forduló bús

nosztalgizálás helyett – a nyersanyag-kitermelés és -hasznosítás történelmileg valószínűsíthető jövőbeni új technológiáiban és tudományos eredményeiben bizakodva kell megújuló szakmánkat értékelni.

A teljesség kedvéért feltétlenül utalnunk kell az összesen 938 oldalt kitevő, 26 szerző által írt sorozat előző két kötetére is.

Az első kötet 2002-ben jelent meg „Egy szakma tündöklése és hanyatlása, avagy hogy látják a szénbányászat elmúlt 50 évét azok, akik művelték és irányították” címmel, 257 oldalon, a következők tollából: Barabás Mihály, Csethe András, Fekete Lajos, dr. Gopda Miklós, dr. Reményi Gábor, dr. Simon Kálmán, dr. Tamásy István, dr. Tóth István, Zsuffa Miklós.

A második kötet „Ahogy én láttam” címmel, 2004 elején jelent meg, 339 oldalon. Írták: Budai László, Csath Béla, dr. Csontos József, dr. Fazekas János, dr. Gagyai Pálffy András, dr. Hámor Géza, Morvai Gusztáv, Pálffy Gábor, Sztraka János, dr. Tarján Iván, Tóth Árpád.

A sorozat könyvei kereskedelmi forgalomba nem kerülnek, azokat a szponzoráló egyéni és jogi személyek kapták meg. A 350 példányban megjelent első két kötet már nem is szerezhető be. Ha van számottevő érdeklődés, akkor újranyomása lehetséges.

A sorozatot értékelve, feltétlenül kiemelendő dr. Horn János kitartó szervező munkája, hiszen ennek köszönhető, hogy felkérésére a bányászat korábbi vezetői közül igen sokan papírra vették emlékeiket, és anyagi támogatást is meg tudott nyerni a nyomdaköltségek fedezésére. A kötet megjelenését az OMBKE is támogatta.

Összefoglalva: a dr. Horn János által szerkesztett legújabb könyvet dr. Pantó György akadémikusnak, az MTA Földtudományok Osztálya elnökének a könyvhöz írt ajánlásával tudom én is ajánlani: „Jó szívvel ajánlom az olvasónak e kiváló trilógia harmadik tagját, és kívánom, hogy kellő intellektuális élvezetet jelentsenek e sorok számukra”.

(Dr. Gagyai Pálffy András)